

Nr 4/87

1972 - 1987
15 år

Grod- Bladet

E-87

grodbladet
KLUBBFAKTA
SDK GRODMÄNNEN Täby

Bildad 1972. Adress: se Ordförande. Postgiro: 85 38 94-4

Klubbtidning för SDK Grodmännens utkommer med 6 nr/år i Feb, April, Juni, Aug, Okt, Dec

SDK GRODMÄNNENS STYRELSE

Ordförande: Örjan Skogsrydh Flintvägen 10 175 61 JÄRFÄLLA Tel: 08/ 89 19 34	v Ordförande/Redaktör: Timo Ekholm Rosenlundsvägen 17 186 00 VALLENTUNA Tel: 0762/ 720 77	Sekreterare: Helena Kuukankorpi Björkbacksvägen 67, 1tr 161 30 BROMMA Tel: 08/ 25 63 06
Kassör: Sonja Eriksson Härdstigen 46 183 42 TÄBY 0762/ 104 31	Dykplanerare: Ulf Jansson Ropgränd 93 183 41 TÄBY 08/ 758 95 25 Övriga funktioner	Klubbmästare: Anders Samuelsson Skarpängsvägen 9 183 41 TÄBY 08/ 758 52 07
Säkerhetsombud: Gunnar Dahlstrand Skärmarbrinksvägen 11 122 31 ENSKEDE 08/ 48 02 61	Ungdomsledare: Erik Norrbom Västra Banvägen 9 182 46 ENEBYBERG 08/ 768 49 62	Materialförvaltare: Per Flogvall Rosenlundsvägen 3 186 00 VALLENTUNA 0762/ 714 15

2 Omslagsbild: SDK GM VID BASTEKÄRR.

Ordföranden har ordet.

Då det ej varit något styrelsemöte sedan förra grodbladet så tar "Klubbat" semester och jag tar tillfället i akt för några egna funderingar.

Kommunikation kan vara svårt, den kan även vara lätt, framför allt är den nödvändig. Att ge eller få för mycket information kan leda till förvirring, för lite gör det definitivt. Varför då denna retorik? Jo, hemkommen ifrån klubbens västkustvecka i Bastekärr, är man full av frågeställningar gällande klubbens verksamhet. En genomgång av våra aktiviteter hitills ger följande facit.

Klubbdyk, Dalarö, inställt, inga eller för få anmälda.

Scorpius, Dykhelg, inställt, för få eller inga anmälningar.

Fridykarläger, Helg, inställt, för inga eller för få anmälningar.

"Introduktionsdyk" för apparatkursarna, inställt, för få eller inga anmälningar.

Badrensen, genomförda, dock med få dykande.

Dykvecka, Conautus, inställt, inga eller för få anmälningar.

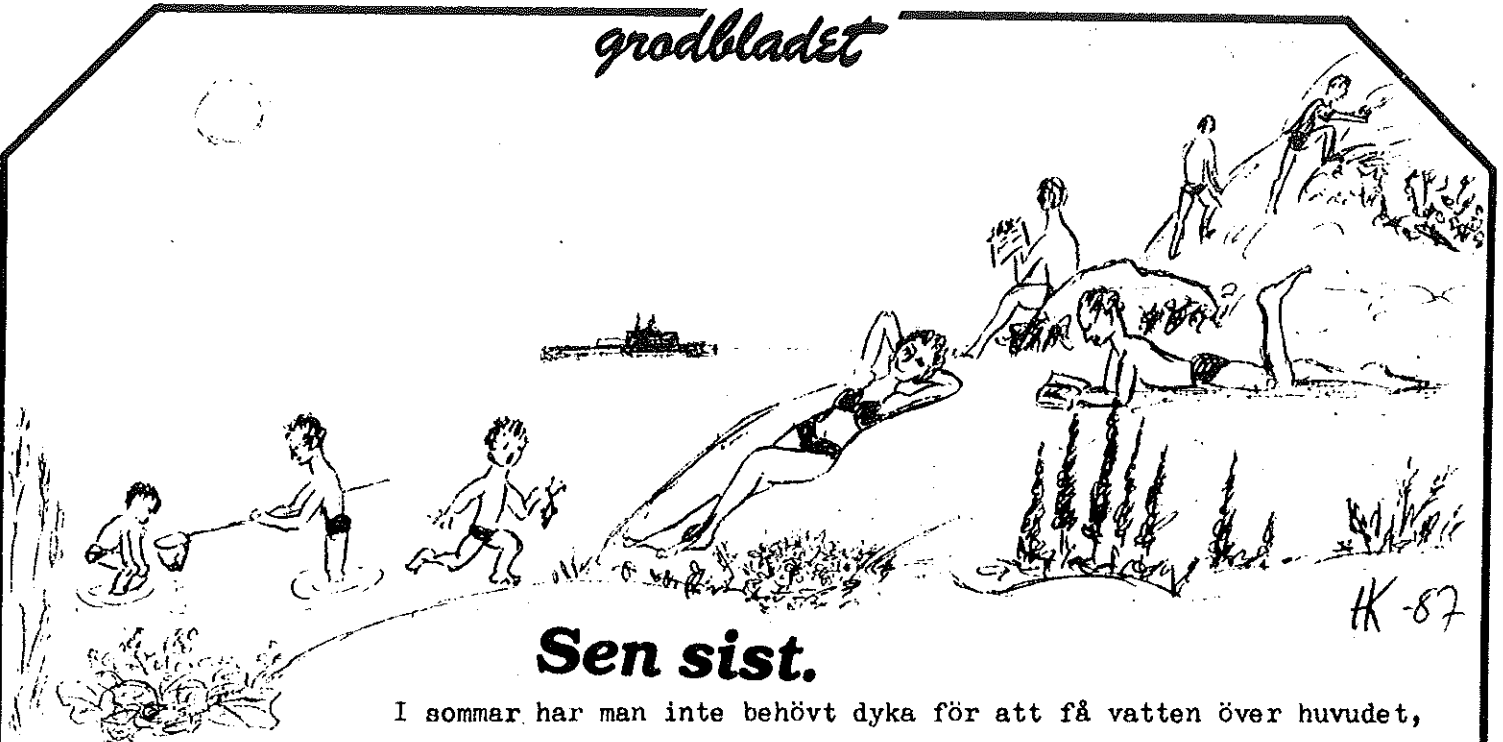
Dykvecka, Hamburgsund, genomförd, bra uppslutning som vanligt. Detta innebär att vi ställt in 71,4 % av våra planerade aktiviteter. Ingen upplytande läsning för en dykplanerare.

Varför har det då blivit så. Svaren står nog att söka lite var stans och det är här resemanget om kommunikation kommer in. Det brister definitivt i dialogen mellan oss i styrelsen och våra medlemmar. Vad vi saknar är åsikter och kommentarer på vad vi planerar in. Kommer ni inte på dyken för att de är för dyra? För lång bort? Tråkiga eller trista dykmål? Eller är det vid fel tidpunkt? Ni är de enda som kan ge oss svaren på dessa och många andra frågor. Att få ett telefonsamtal där man talar om att, *tyvärr, jag kan inte åka med denna gång därför att...*, är lika viktig som en anmälan att man åker med. Den ger ett underlag för den fortsatta planeringen. Passar inte dykplaneringen eller har du egna förslag som låt oss veta detta, vi i styrelsen är till för

er, och inte tvärt om, och det är era öskemål som skall styra verksamheten. Hör av er till oss om var och när vi skall ha dyk. Vem du skulle vilja höra ett föredrag av och om vad. Vilket studiebesök du skulle vilja gå på. Fler eller färre fester? Vill du börja tävla för/inom klubben, i vilken gren? Vilka studiecirklar skall vi hålla? Listan kan göras oändlig. Kom ihåg att klubben är inte vitalare än sina medlemmar, och vi i styrelsen kommer inte att sätta käppar ihjulen för den som vill testa nya idéer, så länge det kan gagna klubben. Det finns ett stort behov av nytänkande och en ny ledarkader inom klubben. **Jag tror på oss. Gör du?**

Höstens aktiviteter håller på att ta form, med bl.a både ost- och västkustdyk. Vi har bokat in oss på Skottar'n, ett relativt nytt dykcenter på Gullholmen, utanför Lysekil. Missa inte detta, intresset är stort och platserna få. Ett besök på Titanicutställningen och ev. en provtryckning i KS tryckkammare. Håll ett öga på kalendariumet.

Örjan Skogsrydh
Ordförande

Sen sist.

I sommar har man inte behövt dyka för att få vatten över huvudet, och så har vi också måst inställa dykutflykter och fridykarläger p.g.a. ointresse.

Den 6.6. var sportdykareleverna i Sandhamn för att avsluta kursen med uteprov. Hur det gick har Anna och Juha lovat skriva om. Se s. **KOM INGET.**

Den 10.6. möttes styrelsen, och den 22.7. var det dags för kontrolleringen av bottenförhållanden under hopptornen på Rösjö- och Ängsholmsbaden. Egon hade kollat även själva hopptornet på Ängsholmsbadet och konstaterat att virket ovan vattenytan var genomruttet.

Och så den underbara Västkustveckan. Ute till havs sken solen och värmdde de kala klipporna. Det regnade på oss bara någon gång på det s.k. torra land.

Lördagen den 25.7. var de flesta på plats i Bastekärr i god tid för en sightseeingrunda till någon av de fashionabla ställena: Cirsten, Egon och jag besåg Fjällbacka+ från kyrkan till Kungsklyftan. Något blåsigt var det, och därför gjordes det första dyket vid Fossen. Där hade vägghomn flyttats ännu högre upp: en dryg sträcka att känka på utrustningen. Trots ivrigt sökande lyckades ingen hitta den gäckande skuggan till kattfisk. Men vid Köpingstugan hittades en hållristning bara ett tiotal meter bakom vedboden. - Måndagens St.Håskär-dyk blåste också bort: vi fick vända och dyka vid Ösekullen i stället - och studera en säkoloni på några skär under vägen. Egon hittade ett ankare. (Men han tappade sin kniv senare vid Skitrarna.)

Vinden mojnade så småningom. Vid Bogen gjorde Timo en provtur med Egons hemmagjorda UV-svävare. Det gick inget vidare: för kort lina antagligen. Mikael's Viking läckte som ett såli. Kväll efter kväll limmade han lappar över hålen och upptäckte nya vid nästa dyk. - **Gör numera under namnet "SILEN"**

Väderöarna - vårt längtans mål. På onsdag skulle vi åkt dit, men tisdagens nattdyk hade dragit ut på tiden, och det blev en sovmorgon och Långeskär. Tja, det var nog också längtan efter kammusslor som drog dit. Några blev det också. Vi promenerade till norra änden av ön där det finns massor av jättegrytor. - På kvällen festade vi på räkor; Ketil föredrog förstas krabba och hade anskaffat så många att det räckte

Till bordsgrannarna med. Ordf. Örjan gjorde oss den äran att bevista tillställningen. Dans blev det efter maten: det hade Seija gett sig den på.

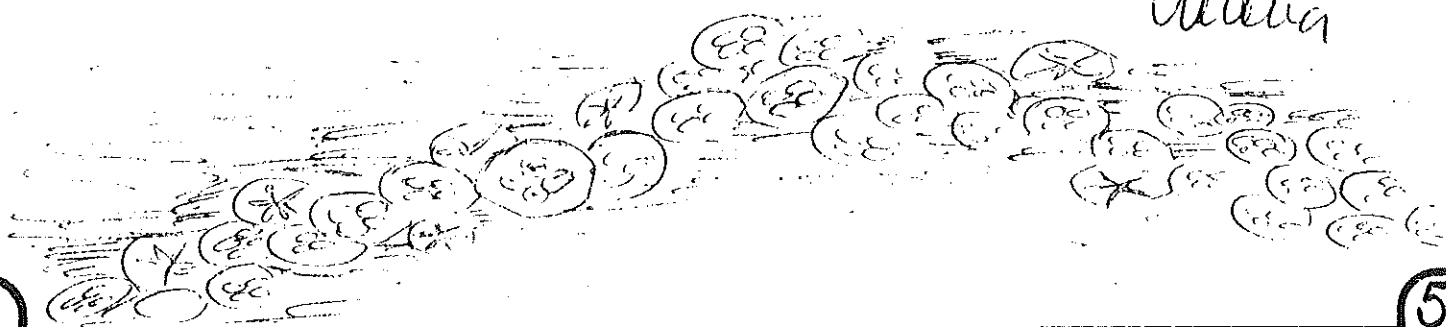
En sovmorgon till, och ändå var det inte många som kände för att dyka. Vädret verkade inget vidare, och tiden var knapp för på eftermiddagen skulle vi åka till Tjärnölaboratoriet. Dykmålet var Saltskär med käringen och traktorspår på berg-hällarna. Traktorn ligger intill skäret på havsbotten. Hur den kommit dit visste ingen. - Sonja hade ordnat med besöket till Stockholms och Göteborgs Universitetens gemensamma havslaboratorium på Tjärnön. På däck av deras undersökningsfartyg kunde vi studera varelser från över 100 meters djup. Många hjärtsjöhorrar var med. Inom laboratoriebyggnaden finns det akvarier och bassänger: man kan till och med ta i fiskarna, vilket ungarna tyckte var toppen. En dolkstjärt var den största attraktionen; egentligen hör den inte dit, för den finns inte i våra vatten. Men laboratoriet hade fått den till skänks från Amerika.

På fredag kom vi så äntligen till Väderöarna. Klart väder och en loj dyning. Vi lade till i en smal kanal mellan två klippväggar på Skitrarna. Två dykbåtar låg ankrade lite längre bort. En del av oss tog tollaren till Guleskär, resten dök i ravinen där vi låg. Strömt var det, men inte värre än att man kunde snorkla motströms till bränningarna vid inloppet till ravinen. Sillyngel i tusental. - Även så här **utsatta**, kala klippor härbergrerar både växt- och djurliv i varje skreva. Hans-Georg kunde namnen på alla krypen som simmade i pölarna. Och vilken barnvänlig ö: vid vattenbrynet fanns det en naturlig simbassäng dit vågorna spolade nytt, friskt vatten över klippkanten; och tillräckligt djup att simma i. Också Timo och jag provade den, och Egon halkade i. Vid andra änden av vår ö träffade vi på en grupp fridykare från Karlskoga som kommit med en gummi-båt från en av dykbåtarna. För vår del var det sista dagen, och vilken dag! På hemvägen vaggades vi av samma loja dyning. En **flock** storskarvar lyfte från ett skär när vi dunkade förbi. Solen lyste, men bakom oss syntes en kompakt molnbank över havet.

På lördag morgon åkte Egon, Cirsten och jag tidigt iväg för att hinna besöka Läckö slott. De övriga skulle dyka än en gång vid Fossen på hemvägen, men det hade dom struntat i. Det bara regnade och regnade - hela vägen till Stockholm.

Ullena

Ankaret slängs i och linan löper genom Bengts hand i en snabb och jämn rörelse. Jag vänder huvudet och tittar på Ösekullen, ön där vi strax ska lägga till, för det första dyket i Hamburgsunds skärgård. Ett utrop hörs från Bengt och han stirrar förgäves efter ankaret och linan nere i vattnet. Näja det är ingen katastrof för ett gäng dykare att slänga i ankaret med tampen och snart är det på plats.

Veckan börjar bläsigt med ett dyk vid Gullmaren, men vartefter veckan går blir vädret allt bättre denna kalla och blöta sommar och veckan avslutas på Väderöarna i solsken.

Innan dess har vi hunnit studera livet i havet och i akvarierna. En dag gör vi nämligen ett besök vid Tjärnö Marinbiologiska laboratorium utanför Strömstad. Timo stod länge och beundrade spindelkrabborna som var funna på 150 meters djup. Det vore ett dyk, suckade han. De minsta medlemmarna i klubben kastade sig istället rakt ner i klapp-akvariet, där de raskt fick dras upp igen innan Dolksvansen fick syn på dem. Klapp-akvariet var en bassäng där man fick klappa fiskar, sjöstjärnor och andra djur om man vågade. Andra letade förgäves efter något visst djur eller växt att visa för icke-dykande familjemedlemmar.

För ovanlighetens skull dök inte Helena, då både tänder och tuber strejkade, utan höll till på ytan enorklande. Bättre lycka nästa år, hoppas vi.

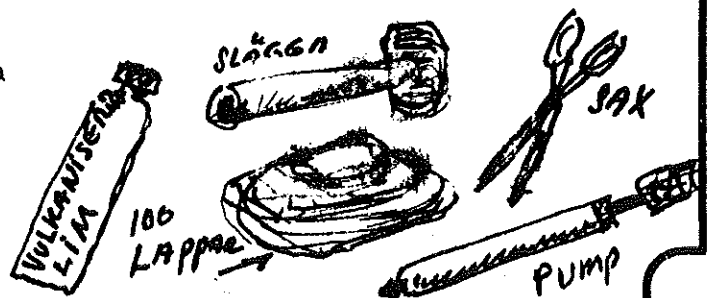
Nere i havet svepte Egon-"Torpeden"-Delfs några varv runt Öarna, på jakt efter nya svindlande djup, men trots allt hann han i alla fall skymta några hajar. Detta var mer än vad Mikael-"Silen"-Lundberg hann med, kanske hade han nog att göra när han dyksurfade efter Egon och silade vattnet genom dräkten.

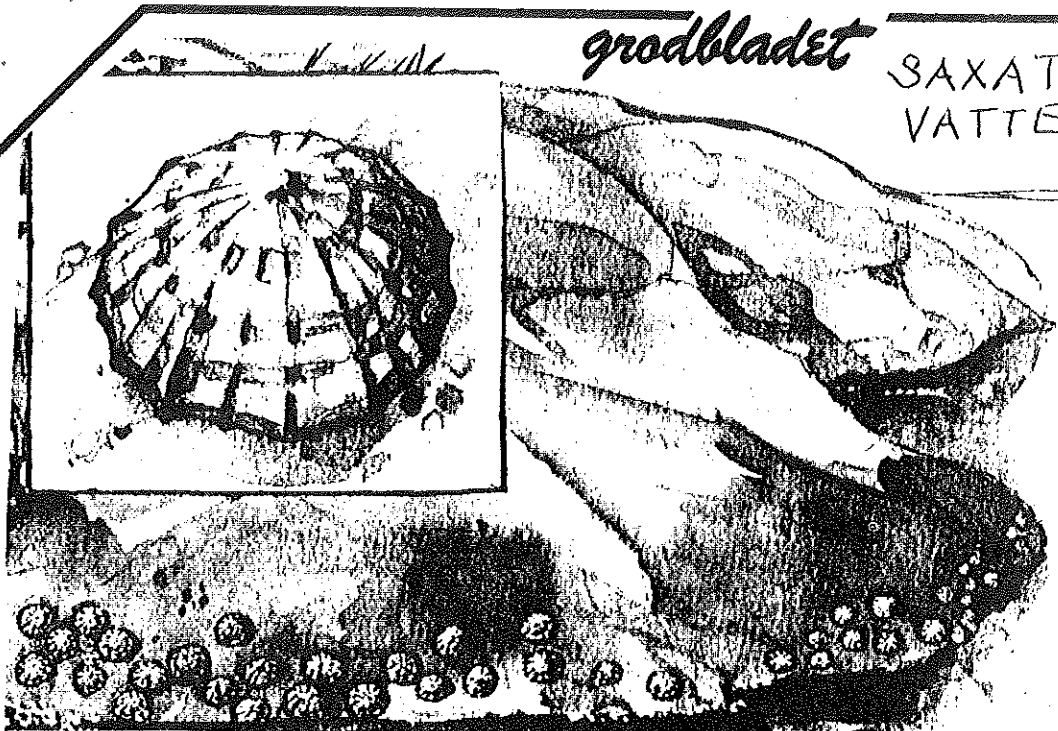
Vikingen som Mikael hade (ny)skaffat var inte ens normalt halvtorr utan helvät, förre ägaren måste ha satt sig i ett gäng sjöborrar. Undrar förresten om det verkligen finns några torrdräkter, de jag har sett har nog mer varit halvtorra, de halvtorra i sin tur våta och de våta? På kvällarna stod den arma Vikingen uppumpad och uppställd under träden. Efter ett tag hade dräkten fått en betänklig slagsida, och Mikael lappade idogt ihop den. Nästa dag var det samma visa och på kvällen sjönk den ihop under ett svagt pysande.

Alla sorger och bedrävelser dränktes dock i vin och räkor och veckan fortsatte under glam och skratt. När veckan tog slut, tömdes huset på Grodmän och det blev tyst, så när på bröderna Wallentinus "diskuterande". Kvar på sträcket fladdrade en ensam large grodmanströja och påminde om veckan som varit. Vems är denna tröja förresten, den kan återfås mot beskrivning hos Sonia?

Sonia

EN VIKINGDYKARES STÄNDIGA
UTRUSTNING SAMT ETT MYCKET
STORT TÅLAMOD.
ALLT ENL. "SILEN" LUNDBERG

Knäskålsnäckan på vandring

Knäskålsnäckan har fått sitt namn av att den faktiskt liknar en knäskål. Men knäskålsnäckan är refflad upp mot toppen. Det finns också några andra skålsnäckor. De lever alla på västkusten och är vänligast i Bohuslän.

Under dagen sitter knäskålsnäckan hårt fast – den suger sig fast mot berghällen. Ingen kan rubba den – inte vågor, inte fåglar, inte solens torka.

Under natten glider skålsnäckan från sin plats ut över berghällen. Hela tiden raspar tungan bort små, små gröna

alger – de är snäckornas mat. Vandringen på berghällen kan bli någon meter, och när morgonen kommer återvänder knäskålsnäckan precis till sin egen plats! Och den sätter sig exakt så att huvudet alltid vänder åt samma håll.

Om berget är löst blir det ett märke efter snäckan. Om berget är hårt slits skalet så att det passar precis till bergets skrovligheter! Knäskålsnäckan har faktiskt ett hem!

För att hitta hem, måste knäskålsnäckan kunna orientera sig på något sätt. Troligen har den hjälp av känselsinnet

– den »kommer ihåg» hur berget är skrovligt. Dessutom gör den en sorts kemisk karta över sitt hemområde.

Om skålsnäckor flyttas utanför sitt hemområde kan de inte hitta tillbaka till sin egen plats. Deras hemområde är endast några kvadratmeter.

Men skålsnäckor kan ändå flytta 100-tals mill. Nämligen genom sina larver. Under vintern lägger skålsnäckan ägg som snabbt kläcks och blir till larver. Dessa kan driva långt och långt innan de fäster sig på en ny berghäll.

★ Kjelle och hans kompisar hade fixat ett rockband. Nu övade de ute i garaget hemma hos Kjelle. Det var då Kjelles farsa kom in med en bormaskin i handen och sa:

– Tjena grabbar... får man va med och lira...?

★ Killen som kom in på teateragenturen hade en fantastisk sak att visa upp. En fotliäng liten man som satte sig vid pianot och spelade klassisk musik.

– Var har ni hittat honom? undrade agenten.

– Jo, jag var i fjällskogarna och hjälpte ett troll som fastnat i en rot. Och då sa trollet att jag fick önska mig vad jag ville.

– Men han måste ha varit lönhörd för där stod jag med en tolv tums pianot...!

E

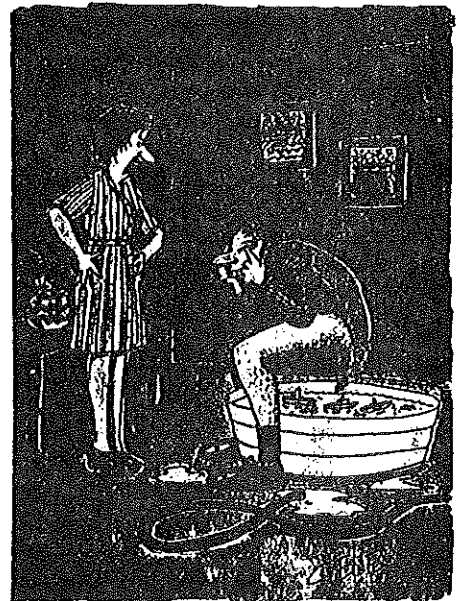
-Skandalöst... tänk att till och med flygplanen måste göra det mitt framför ögonen på ett oskyldigt barn... fyyy!!!

★ Fru Byström är inte god att tas med när något inte passar henne. Som när skomakare Vikström inte hade hennes skor klara på utsatt tid. Han försökte förklara att förseningen faktiskt berodde på henne själv. Hon hade inte uppgett namn och adress vid inlämningen.

Fru Byström skrek och härjade och slet till sist åt sig skorna och sa att hon skulle gå till en annan skomakare. Det var då hon kom ut på gatan som hon fick se den där lappen som var nedstucken i en sko:

”Tjock kärring med armsvett och stora bröst.”

För sista gången, Howard. Jag är inte intresserad av att se en miniversion av Pearl Harbour!

E 7

I Frogleaf:s betraktelser på idrotts-
grenar är idag turen kommen till

Vindsurfing.

Alla vet väl vad och hur en segelbåt ser ut. Stor & vit. Mast och segel, ett eller flera, tampar och tåg, köl och kabyss, roder, logg, stag och en som/ och gastar, knopar samt knapar. Föreställ dig nu fortfarande en segelfarkost, fast motsatsen, och vad har du? Jo, har du läst rubriken så vet du att vi har Vindsurfing. Det dyraste sätt att bli blöt på som har uppfunnits. Att man kan få dagens upplysta och kritiska konsumenter att lägga sina pengar på denna "sport", är eller borde vara ett ämne för Konsumentmagasinet eller KO att se över. Det skulle inte förvåna mig om Tetley eller Liptons har något med lanseringen att göra, då man liknar mer en thepåse än en seglare. Upp och ner i vattnet. Ta bara en sån sak som klädseln, på en segelbåt så har man sköna Dockside-skor, vita bomullsbyxor, klubbblazer, skjorta, samt en scarf runt halsen och seglarmössa. Som vindsurfare ser du ut som en taskit regumerad Michelin-gubbe. Som seglare kan du ofta sitta och segla, en vindsurfare står på sina smala plastbit, ständigt blöt om fötterna, krampaktigt fastklamrad vid masten, som på rent djävulskap ej sitter fast. Den som tror att man kan få stöd av den, tror nog också på politiker. Inte nog med att den är ledad i foten, (*mastens alltså*), skulle du mot förmodan få kontroll över den, (*masten*), så visar det sig att foten (*mastens alltså*), bara är nedstucken i ett hål i brädan, som en kork i en flaska. Den sitter lika säkert där som

korken i en flaska Dessertvin i handen på ett fyllo en söndagsmorgon. Försök övertyga mig om att det är en sann humanist som står för den konstruktionen. En av de första saker som man får lära sig på en segelbåt, på det ena eller andra sättet, är att akta sig för bommen då man slår, (*annars gör den det*). Försök komma undan på en Vindsurfingbräda om du kan. Ytan att röra sig på är tämligen begränsad, däremot är ytans förmåga att röra sig obegränsad, den kan röra sig i alla plan, tippa, kränga, luta osv. Skulle du mot förmodan hinna undan så finns det hållor att montera på och som du kan sticka fötterna i, det brukar avhjälpa den bristen. Mästerverket i marknadsföring och försäljningskonst är en sk. *Sinker*. Jag bara frågar, skulle du köpa en båt som så fort du sätter den i sjön sjunker? Och som bara flyter då den har fart? Visst har tekniken tillämpats förr med gott resultat, men då inom flyget. Men hur får man fart på en bräda då du står på den, nedsjunken i dyn och med vatten till knäna. Då skall det till blåst vill jag lova. Denna kategori brädor tillhör givetvis de dyraste, inom segelbåtar är det tvärtom, dom kan man få till vrakpris, samt du kan ha länsypump i en segelbåt. Denna "sport" är dock till stor glädje för många. Skadeglädjen är ju den enda sanna glädjen, och som vindsurfare blir man garvad på många sätt. Många har dock funnit på ett utmärkt sätt att få nytta av sin investering, och det är som tak på sin Beach Buggy. Och med sommarar som dessa finns det sämre användningsområden. Tacka vet jag 12:or och då inte som nubbe.

Med vänlig hälsning

K.A. Byss. L

SKATTJAKT

ANNO 1986

Världens största undervattensskatt har kommit i dagen tack vare tålmod i kombination med högteknologi. Vid Floridas kust har skattjägare hittat guld, silver och ädelstenar för 3,5 miljarder kronor.

Havet höll på sin hemlighet i 357 år. Först därefter beslöt det att belöna Mel Fishers slit samma sökande. Vågorna och spanjorernas skatt måste ge upp inför modern sonarutrustning, snillrikhet och systematik.

Mel Fisher använder sig av högutvecklad teknik och tålmodig metodik i sitt sökande, som mer liknar forskningsarbete än pojkböckernas skattjakt med hjälp av gulnade kartor.

Mel Fisher började sin skattjakt år 1968 och i 17 år röjde havet mellan Florida

och Kuba inte med en enda krusning eller skumtopp var dykarna skulle hitta vraket av det legendariska spanska galjonsfartyget Nuestra Senora de Atochas, som sjönk med man och allt inklusive en jätteskatt den 5 september 1622.

Efter en rad mindre fynd kröntes hans ansträngningar med framgång den 20 juli förra året. Två dykare från hans 73 man stora skattjaktsexpedition sköt upp som korkar ur vattnet, medan de viftade med armarna och febrilt försökte få av sig maskerna. - Vi hittade den, vi hittade den!

På havsbotten ett tjugotal meter under dem låg Atochas silverskatt som ett klipprev, där massor av humrar hade gjort en grotta till sitt lyxhem. Silverskatten är den största, som man någonsin har hittat från ett skeppsvrak. Experterna räknar med att den 47 ton tunga skatten av silver, men även guld och ädelstenar, har ett värde av över 3,5 miljarder kronor.

Mel Fisher utnyttjar den senaste havsscanningtekniken och högutvecklade metallsökningstekniker i sin vetenskapliga skattjakt. Fisher och medarbetarna i Treasure Salvors Inc., som han är direktör för, har framställt redskap, som inte fanns tidigare, och inlett en arkeologisk undersökning av historiska vrak, som är utan motstycke bland skattjägare.

Det spanska fartyget Margarita sjönk år 1622 utanför Floridas kust. Ombord fanns bl.a. denna guldtacka. Stämplarna anger tackans värde och visar att skatten till Spaniens kung är betald.

Mikrovågor håller fartygen i exakt rätt position

Det var stora problem, som Mel Fisher stod inför, när han inledde sin skattjakt i slutet av sextiotalet. Hur undviker man att gå i sina egna fotspår på den blanka, utmärkta havsytan? Hur flyttar man havsbotten för att hitta ett byte, som säkert är begravt därunder? Hur känner man igen en skatt, efter det att den har haft mer än 300 år på sig att kamouflera sig?

Guld är inte något problem. Det är den enda metall, som motstår havsvattnets förstörande inverkan. Silver, koppar, tenn och järn utsätts för korrosion och täcks med tjocka beläggningar.

Fishers första uppgift var att tänka ut ett sätt på vilket hans expeditionsfartyg kunde behålla en ytterst exakt bestämd position, medan de sökte fram och tillbaka över området. Eftersom Atocha gick under utom synhåll från land, fanns det inget fast landmärke, som kunde användas som utgångspunkt för skattjägarna.

I ett hyreshus fanns det två stycken som hette Anton Persson. En dag avled den ene samtidigt som den andre råkade fara till Mallorca.

Mallorca-Persson skickade ett vykort till sin fru, men brevbäraren råkade förväxla Persönerna och stoppade det i fel brevlåda. Den avlidne Perssons fru läste kortet:

— Har kommit fram, men här är förskräckligt varmt! Kära hälsningar från Anton!

För att lösa detta problem konstruerade Fisher dubbla navigationstorn, som placeras ut i havet med fem kilometers avstånd. Tornen når 30-45 meter upp över vattnet på 60 meters djup och utsänder mikrovågssignaler, som gör det möjligt för båtarna att placera sig i en exakt position. Endast på detta sätt kan skattjägarna försäkra sig om att varje centimeter av området täcks.

Själva jakten är en ganska tröttsam historia. En långsam, enformig kryssning i en fast rutt med en magnetometer på släp. Magnetometern, som är en specialiserad metalldektektor, registrerar oregelbundenheter i jordens magnetfält, som orsakas av anhopningar av järn.

Under årens lopp har Treasure Salvors ingenjör Fay Field utvecklat en höghastighetsmagnetometer, som är tillräckligt känslig för att uppfånga små oregelbundenheter medan den rör sig snabbt efter en båt med 15 till 20 knops hastighet.

Egon blev portförbjuden på det kommunala Strandbadet därför att han vid ett tillfälle kastat vatten i bassängen. Det tyckte kompisarna var löjligt:

— Det har väl alla människor gjort någon gång!

— Men kanske inte från trampolinen, sa Egon!

FÖRTS
NÄSTA SID

Havsbotten är översållad med järn

Det kan verka underligt att söka efter järn när man är på jakt efter guld, men förklaringen är uppenbar. De spanska galjonsfartygen var nämligen lastade med järn i form av kanoner och kulor, ankare och järnband, som höll ihop fartygen. Magnetometern letar sig fram till fartygen och den värdefulla lasten.

En magnetometersökning kan vara otroligt frustrerande, eftersom havsbotten är översållad med järn. Det område, där Fisher-teamet har arbetat, har t.ex. varit provområde för flygplansbomber sedan andra världskriget. Havsbotten är överströdd med bombfragment, som får magnetometernalen att darra lika ivrigt som inför det rostiga järnet från vraken.

Magnetometern är inte Treasure Salvors enda hjälpmedel. Under årens lopp har företags skattsökare experimenterat med atomabsorptionstekniker för att analysera innehållet i vattenprover, men det visade sig vara för dyrt och tidskrävande.

Man fördjupade sig nu i satellitkartor, som gav värdefulla spår, när förmodade fyndplatser jämfördes med redan kända. Mel Fisher har undersökt möjligheten att träna en speciell delfinart att dyka efter skatter. I stort sett förlitar sig företaget på två hjälpmedel förutom magnetometern, nämligen sonar och ett instrument, som kallas Aquapulse II. Det är en bärbar, metall-detektor med kort räckvidd, som kan skilja mellan många typer av metall.

Sonarutrustningen ger en detaljerad karta av havsbotten, men är av begränsat värde i sökandet, eftersom den endast kan lokalisera föremål, som står fritt eller sticker upp ur sanden.

Aquapulse har vid flera tillfällen visat dykarna till guld och silver. Instrumentet ledde dem t.ex. år 1982 till en silverask, som var begravd under mer än en meter sand. Asken hade så tjock beläggning att dykarna trodde att det var en gammal konservburk. Det visade sig vara ett smyckeskrin, som innehöll värden för 15 miljoner kronor, bland annat ett guldkors, besatt med sju jättesmaragder och en 10-karats smaragdring.

Jätterör blåser sanden åt sidan med vattentryck

Fisher löste problemet med att flytta väldiga sandmassor genom en enkel och effektiv uppfinning. Två stora rör, som är böjda i vinkel, sänks ned bakom aktern på en förankrad båt och böjer av propellerströmmen, så att den blåser nedåt.

Upplysningarna från instrumenten följs upp av dykare, som minutiöst genomsöker havsbotten. De flesta gånger utan resultat, men av och till med ett litet fynd, som åter ökar hoppet.

Många bärgare har försökt hinna före Mel Fisher för att hämta upp det spanska guldnet, men har tappat tålamodet. Mel Fisher höll ut för han visste att vraken skulle finnas där. De spanska arkiven talade sitt tydliga språk.

Det var den 4 september 1622, som 28 spanska fartyg hissade segel och seglade ut ur Havannas hamn. Fartygen var tungt lastade med skatter från de nya spanska kolonierna, som skulle fylla på den spanske kungens tomma kassa. Det kostsamma trettioåriga kriget hade tömt landet på tillgångar och erövringarna i den nya världen kostade enorma summor.

Detta kunde fartygens last rätta till. De medförde en last av tobak, kistor med indigo, tonvis av koppar, silver från gruvorna i Bolivia och allra värdefullast, en kunglig lösensumma i guld. Åtta av fartygen kom aldrig fram till Europa. Dagen efter avfärden utbröt en storm i närheten av Florida och splittrade flottan. Åtta av fartygen drev mot Keys, som ligger söder om Florida.

Bland de åtta fartygen fanns tre stora galjonsfartyg. Nuestra Senora del Rosario strandade i Dry Torgas, men de två andra var dödsdömda. Santa Margarita och Nuestra Senora de Atocha sjönk med sin värdefulla last och 380 människor omkom.

Man lyckades inte bärga något av betydelse från Atocha, men indianska dykare hämtade under resten av 1620-talet från Margarita upp 350 silvertackor och många mynt.

Maskätna dokument visade vägen till vraken

Mel Fishers första problem var att lista ut var han skulle leta efter skatten. Spridda historier om tragedin berättade att Atocha hade gått under i Floridas Keys och Fisher började sitt sökande där, men utan framgång.

Ungefär vid samma tid hittade historikern Eugen Lyon nya fakta i de spanska arkiven. Efter att ha gått igenom 50 000 sidor maskätna dokument hittade han den ursprungliga bärgningsrapporten. Fartygen hade inte gått under vid Floridas Keys, utan 150 kilometer sydväst om Marquesas Keys. Fisher hade spilt en massa tid på fel plats.

Trots det historiska beviset tog det drygt ett år och 190 000 händelselösa kilometer innan Treasure Salvor hittade spår av vraken. På sommaren 1971 stötte en dykare på ett väldigt ankare, som hade spolats fritt från sand. En dykare såg ett glänsande föremål virvla förbi och sträckte ut handen. Det visade sig vara ett antal bitar av en guldlänk, som hade virvlat upp av propellerströmmen. I närheten av ankaret hittade dykarna silvermynt och -tackor samt åtskilliga luntläsgeväv. Eugen Lyon forskade vidare i vrakens packlistor för att komma fram till vilket fartyg, som fynden härstammade från. Tre silvertackor, som var präglade med identifieringsnummer, fanns med på Atochas packlista. Identifieringen den 4 juli 1973 blev i själva verket ett av skattjaktens största villospår.

Staten Florida krävde att få fynden

De tre silvertackorna hade tillsammans med andra föremål flyttats bort från det stora silverrevet av en storm för hundatal år sedan. Dykarna arbetade under flera år i området utan att göra annat än mindre fynd. När man till slut hittade skatten visade det sig att den låg ganska nära den plats, som de spanska dokumenten pekade ut.

Ett utslag i högsta domstolen år 1982 garanterade Mel Fisher och hans företag äganderätten till fynden. Företaget vann över staten Florida, som ställde krav på skatterna. Florida kan dock vara lugnt. Mel Fisher sprider inte ut skatten och de historiska fynden för att bli multimiljonär. Ett museum har inrättas i Keys och där är fynden utställda.

Arbetet med att gräva upp humrarnas hem och bärga silvertackorna pågår fortfarande och de arkeologiska undersökningarna och jakten efter mindre fynd fortsätter. Jim Sinclair, en av företagets arkeologer, säger:

- Fyndet kan visa sig vara lika betydelsefullt som fyndet av Pompei eller Tutankhamons grav. Vi har funnit det vi alltid har drömt om och jag kan föreställa mig hur Howard Carter kände sig, när han tittade genom dörren till Tutankhamons grav och utbrast: »Guld, guld, bara guld. Det är allt, jag ser.» □

Har du hört om den norske byggnadsarbetaren som föll ner från femte våningen och låg i en kvart och skrek på hjälm?!

Sveriges rikaste skattgömma

KRONAN

6 DIST. MIN OST

HULTERSTADS kyrka
Djup 27 min.

EFTER SJU sommars dykningar är nu 15 procent av den 2 000 kvadratmeter stora vrakplatsen undersökt.

12 000 fynd har bärgats.

Ett 30-tal kanoner har lyfts till ytan, en del riktiga praktpjäser på fyra ton.

En stor guldsfatt innehållande mer än 225 guldmünt, en guldring samt ett fåtal silvermynt har påträffats samlade i vraket.

KRONAN ÄR Sveriges rikaste skattgömma någonsin. Och än är det inte slut.

– Vi har minst tio års undersökningar framför oss innan vi kan säga att vrakplatsen är tillfredsställande undersökt, säger LARS EINARSSON, marinarknolog på Kalmar läns museum.

Lars Einarsson leder de vetenskapliga undersökningarna på vrakplatsen och har gjort mer än 300 dyk på Kronan.

Projektet har väckt mycket stor internationell uppmärksamhet. Tack vare de speciella förhållanden som råder i Östersjön är alla föremål mycket väl bevarade och ingen annanstans i världen kan man påträffa en liknande vrakplats. Därför kommer det också dykare från öst och väst till Kronan. Den här sommaren skall svenska, polska, holländska och amerikanska dykare hjälpa till vid undersökningarna.

– Jag är själv förvånad över det enorma internationella intresset, säger Lars Einarsson.

SOMMARENS dykningar skall pågå i åtta veckor och då skall man bli göra ett provschakt i anslutning till den väl bevarade babordssidan. Det är en träkonstruktion som mäter 13 gånger 30 meter och vars utsida ligger nedbäddad i bottenleran. Eftersom Östersjöns vatten bevarar trädetaljer mycket bra hoppas Lars Einarsson att alla babordssidans skulpturer skall finnas kvar.

På längre sikt är målet att bärga hela babordssidan.

– Vilken attraktion att kunna visa babordssidan från ett av världens största örlogsskepp med sin rika utsmyckning.

– Kronanprojektets vetenskapliga värde ligger i dess mångsidighet, säger Lars Einarsson. Projektet är i bästa mening tvärvetenskapligt. En rad vetenskapliga discipliner har här en uppgift med syftet att återställa den slutna 1600-talsvärld Kronan utgjorde. Kronan kan ge en frusen bild av hur det skarpa klassamhället på 1670-talet såg ut, hur fattig och rik levde.

DE UTGRÄVNINGAR och undersökningar som nu sker på Kronan är inte de enda som förekommit. Så fort kriget med Danmark var över 1679 beordrade kungen Karl XI att framförallt kanonerna ombord på den sjunkna Kronan, de representerade ett ofantligt värde, skulle bärgas. Det blev kungens betrodda man, amiral HANS WACHTMEISTER, som fick i uppdrag att bärga kanonerna. Han utsåg i sin tur den baltiske majoren PAUL RUMP, ett år holmmajor i Kalmar, att svara för dykningarna på Kronan.

1682 blev Rump chef för det södra motets båtsmanskompani på Öland och bärgningarna satte igång. Från Stockholm rekvirerades en nybyggd dykarklocka så stor att en man kunde stå inuti den när den sänktes ned till det då relativt intakta vraket vars högsta del låg på 15 och lägsta del på 27 meters djup. Dykarna var klädda i skinnkläder och styrkte sig med brännvin innan de gick ner till vraket i dykarklockan. Mestadels var det öläningar, kända som god sjömän, som utsörde arbetena. Sammanlagt bärgades ett 60-tal kononer under åren 1679–86. Det var en imponerande teknisk bragd, skriver BJÖRN AXEL JOHANSSON i en rapport om 1600-talets dykningar. Rapporten, som arbetats fram på basis av källmaterial som ställts till förfogande av Anders

Franzén, Kronan och Vasas upptäckare, ges ut av Marinarknologiska institutet i Kalmar.

VAD HÄNDE? Det finns ett flertal ögonvittnesskildringar till slaget utanför Ölad den 1 juni 1676 – kanske den svartaste dagen i svenska flottans historia. Kronan var amiralskepp och flottan leddes från detta fartyg av amiral CREUTZ, som med rätt eller orätt fått bära hundhuvudet för det stora nederlaget. Hela den svenska flottan kom seglande upp längs Öland. Efter kom den dansk-holländska. I höjd med Hultestad började slaget. Kronan hade, enligt en dansk krönika; fått iväg sin första salva och skulle göra en undanmanöver då skeppet fick slagsida på grund av att de osurrade kanonerna kom i rörelse. Vatten forsade in genom kanonportarna samtidigt som en stock föll ner, slog till en brinnande lunta, som i sin tur ramlade på en kruttunna. Nu exploderade hela skeppet. Creutz, hans son och mer än 800 man följde skeppet i djupet. Blott ett 50-tal kunde räddas.

PÅ DET ANDRA stora svenska skeppet, Svärdet, förde amiral Uggla befäl. Han fortsatte att kämpa mot övermakten trots att master, tackel och tåg var bortskjutna från fartyget. Men till slut var han tvungen att stryka flagg. Han hade kämpat som en ärlig man och danskarna beviljade stillestånd och var beredda att rädda honom. Men då kom en dansk brännare ner mot Svärdet, som fattade eld. Ugglas tjänare bjöd ett danskt fartyg 100 dukater om de ville rädda Uggla, men på grund av den intensiva elden var detta omöjligt. Amiral Uggla omkom och så gjorde de 670 man som fanns ombord på Svärdet. Resten av den stora svenska flottan skingrades och under flera år hemsöktes nu Öland av plundringar eftersom danskarna behärskade Östersjön.

I slaget vid Lund återställdes emellertid styrkeförhållandena till lands. Men det är, som det heter, en annan historia . . .

FORTS.

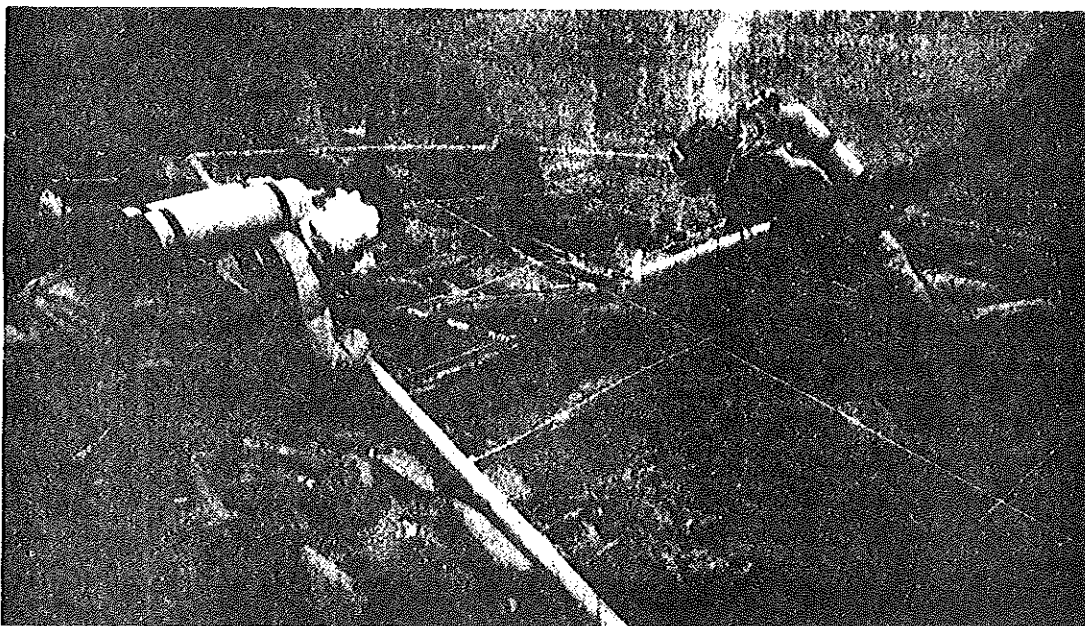
● *Marinarkeolog Lars Einarsson med en invändig skulptur från amiral Lorentz Creutz salong på Kronan.
 Foto: Jonas Ekströmer/Kalmar läns museum*

Den 1 juni 1676 är den kanske svartaste dagen i den svenska flottans historia.

Hela den svenska flottan seglade upp längs Öland. Efter den kom den dansk-holländska flottan. Chef för den svenska flottan var amiralen Creutz på amiralsskeppet Kronan.

I höjd med Hulterstad började slaget. Det stolta amiralsskeppet var ett av de första som gick under. Creutz och 800 man följde skeppet i djupen. En katastrof på den tiden.

Idag är fynden från det fullt krigsutrustade skeppet en ovärderlig skattkammare för marinarkeologerna.

● *Av den 2 000 kvadratmeter stora vrakplatsen har ungefär 15 procent undersökts.
 Foto: N Aukan/Kalmar läns museum*

Bönderna Nilsson och Larsson var inga såta vänner. De hade legat i fejd en hel mansålder. Så när Nilsson en dag råkade komma runt husknuten och se Larsson i färd med att "roa sig" med en ko, så hade han trumf på hand. Då han nästa dag mötte grannen på vägen, ledande en ko, sa Nilsson: – Vart ska du ta vägen då? Jag ska te veterinären... – JASÅ, skrocka Nilsson, JAG TRODDE DU SKULLE GÅ OCH TA UT LYSNING.

EN BESÄTTNINGSMAN FRÅN KRONAN BERÄTTAR.

"För Jesu namns skull, se väl till att kanonportarna är stängda och kanonerna fastgjorda, så att vi inte i vändningen råkar ut för samma olycka som hände skeppet Vasa".

Så förmanas tygmästare Anders Gyllenspak av befälhavaren Lorentz Creutz, ombord på regalskeppet Kronan – ett av sin tids största skepp – en stormig och ödesdiger junidag för över 300 år sedan.

Tygmästare Gyllenspak redogör vidare för sina upplevelser ombord: *"Men jag hade knappt hunnit ner innan skeppet vände. Och alla kanonerna hamnade med myningarna i sjön. Hur hårt kaptenen än arbetade gick det inte att få in dem. Skeppet låg så mycket över att kanonerna skulle halas nästan rätt upp. I det samma kom en gruvlig hård ilning så att skeppet föll platt på sidan med segel och master längs med vattnet. Och skeppet sjönk strax och inget annat syntes än styrbords sida. Så exploderade skeppet mitt på, som jag antar, i stora krutdurken. Och folket som samlats på styrbords sida flög i luften, som andra kan berätta om, eftersom jag själv redan låg i sjön och inte märkte när skeppet exploderade."*

Gyllenspak hade tur och undkom med blotta förskräckelsen från att försvinna ner i vågorna. Han var en av endast 42, som räddades av Kronans totala besättning på 840 man. Förtvivlat lyckades de överlevande klamra sig fast vid vrakresterna och tvingades vänta ända till kvällen innan en svensk slup kom till hjälp och förde dem iland på Öland.

Denna så dramatiska händelse utspelade sig i hårt väder den 1 juni 1676 utanför Hulterstad på sydöstra Öland.

Bakgrunden till det ödesdiga sjöslaget var Danmarks hot om revansch av de förlorade skånelandskapen, vilket blev verklighet år 1675. Danmark förklarade Sverige krig detta år och Nederländerna och Brandenburg slöt upp på fiendens sida.

Vid tiden för Kronans undergång hade den danska eskadern redan lyckats erövra Gotland. Efter förstärkning av ytterligare danska och holländska fartyg var den förenade dansk-holländska flottan nu nästan lika stor som den svenska.

Amiralen Creutz, befälhavare på Kronan och chef för den svenska flottan uppmanades av Karl XI, att undvika sammandrabbning i de alltför trånga vatten söder om Skåne och i stället välja en bataljplats i de svenska skären. Fiendeflottan förföljde Creutz och den svenska flottan, vilken seglade norrut i riktning mot vatten öster om Öland. Den 1 juni 1676 var Kronans undergång och en katastrof i stormaktstidens Sverige ett faktum.

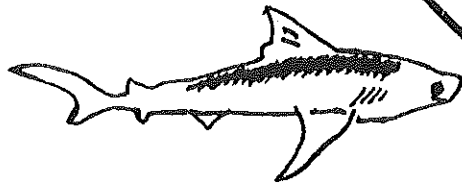
PS.

Den 22 juni 1982 gjorde ett tiotal privilegierade Grodmän ett av de första dyken på regalskeppet Kronan.

Dyket företogs från dykfartyget Furön med Jan Sangerud som skeppare. Det var en helt otrolig känsla att få sväva fram över det storartade skeppet som låg där sönderslitet efter katastrofen för 300 år sedan. Helt otrolig sikt på minst 15 m råde på botten, en kuslig stämning råde av naturliga skäl på denna gravplats där 400 man vilar.

ETT MINNE FÖR LIVET. REDAKTÖREN

aktuell rapport: Johan Holm — SPSifoto
VIDARE UR VATTENPOSTEN

DYKARDRÄKTEN SOM INGA HAJAR BITER PÅ...

— Vi har testat brynjan på dockor i tre dagar nu, och jag har varit mycket nöjd med resultatet. Men innan jag var helt nöjd ville jag se om den verkligen var lika effektiv på en levande människa.

Så för er som vill dyka och kunna gå i närkamp med havens härskare, utan risk att skadas, är det här lösningen. Men det blir ingen billig lösning. Drygt 30 000 kronor får man räkna med att hosta upp för en heltäckande brynja.

Om du vill dyka och gå i närkamp med en haj, havets okränkta härskare, utan att bli söndersliten av de sylvassa tänderna, finns det nu en helt hajsäker dräkt. Men den kostar förstas över 30 000 kronor.

Den strömlinjeformade hajen skär snabbt genom vattnet. Dykaren kämpar för att komma åt sidan. Hajen sveper förbi nära och studerar sitt byte. En snabb vändning och så kommer han tillbaka, det djävulska gapet öppnar sig och så slår hajens käftar till runt människans kropp.

Men för ovanlighetens skull blir inte dykaren klippt på mitten. Han mår alldeles utmärkt och den som får ont är istället hajen, som drabbas av akut tandvärk.

Hajen är ett av jordens äldsta djur. Redan för miljoner år sedan, långt innan den första apmänniskan tagit sina första stapplande steg, simmade den omkring i urtidshaven.

Sedan urminnes tider har också människan fruktat hajen. Men nu ska det bli ett slut på det, tyckte dykaren och marinbiologen Jeremiah Sullivan, 29. Han uppfann därför en hajsäker dykar-dräkt. Den består av 150 000 ringar i rostfritt stål, en slags brynja, skulle man kunna säga.

Jeremiah har studerat hajars beteende i flera år och konstruerat dräkten för att kunna vara med även när hajarna är stressade.

Vattnet, där Jeremiah hoppade ner till de uppretade hajarna, kokar och bubblar. Det går inte längre att från stranden se vad som händer där nere. Men sakta lugnar det sig och så dyker Jeremiah upp, som någon sorts oöverbinnerlig James Bond, mot alla odds.

Han har klarat sig helt oskadd, brynjan fungerar. Pustande och drypande av vatten kravlar han sig upp på land. Kvar i brynjan sitter ett par trekantiga, sylvassa hajtänder.

På sin breda amerikanska dialekt berättar han:

Ni som inte har råd med det kan vi trösta med att hajen, om sanningen ska fram, inte är någon av människans naturliga fiender. En haj angriper sällan eller aldrig en dykare för att få mat. Han angriper om han blir provocerad, eller om dykaren blir hysterisk och börjar sprattla och plaska vilt i vattnet.

Det är naturligtvis ingen tillfällighet att nio av tio dykare som råkat ut för hajattacker varit beväpnade med harpungevär.

Dykaren kommer stilla simmande, ser plötsligt en livslevande haj, får panik och skjuter, träffar dåligt och gör bara hajen illa. Hajen, som inte alls brydde sig om dykaren innan, blir nu urförbannad och går sårad till attack. Så brukar det gå till.

Möter du en haj utan Jeremiah's utmärkta utrustning; ta det lugnt, gör inga plötsliga rörelser, vänd om och du kommer med 99 procents sannolikhet att klara dig utmärkt.

Världens äldsta rovdjur dödar bara det han vill äta och människor ingår inte i hans kost.

Yrke

- Pelle, vad sysslar din peppa med?
- Han är maskinitatör.
- Maskinitatör???
- Ja, han borrar små, små hål i möbler åt en antikhandlare.

Herrar emellan

- Den verkliga toffelhjälten är nog Simon. Han vågar inte tala om för sin gravida hustru att han är steril.

På reparation

- Var är er vackra väggklocka?
- Den har urmakarn tagit för reparation.
- Ja, men först ville han ta TV:n, sa sonen i huset.

Hört på natten

- Din man kom hem sent i går kväll.
- Hörde du honom?
- Nej, men dig!

HjälP FÖRSVARET

BEVAKA VÅRA KUSTER!

MEDELÄ OSS VAD DU
SER GÖR GÄRNA SKISS
ELLER FOTA.

RING OMEDELBART
LÄMPLIG CENTRAL.

NORRLANDSKUSTEN. 0611-85000

OSTKUSTEN. 0750-45564 ELLER 45565

GOTLAND. 0498-49060

MALMÖOMRÅDET. 040-115555

VÄSTKUSTEN. 031-690000

VI DYKARE VISTAS JU TILL
HAVS OCH KAN JU PÅ SÅ SÄTT
DRA VÅRT STRÅ TILL STACKEN.

SPRID GÄRNA DESSA TELEFONNR. VIDARE

HOS MED
FÄR KILLARNA
ALLTID UPP
PERI SKOPET!

"PROJEKT AVROSTNING"

HEJ.

VI HAR VÄL ALLA VID DET HÄR LAGET HÖRT TALAS OM PROJEKT AVROSTNING. NI LÄSER VÄL GRODBLADET?

PROJEKT AVROSTNING ÄR NÅGOT VI JOBBAT UNDER VÅREN EFTER ETT FÖRSLAG FRÅN ÖRJAN. SÅ HÄR SER FÖRSLAGET TILL GENOMFÖRANDE UT: PROJEKT AVROSTNING ÄR UPPDELAT PÅ TRE DELAR; PRYLAR, MEDICIN OCH SÄKERHET. DESSA KÖRS I ETT RULLANDE SCHEMA HELA HÖSTEN, LÄMLIGTVIS PÅ ONSDAGKVÄLLAR. BÅDE TEORI OCH PRAKTIK.

MÅLET MED PROJEKT AVROSTNING ÄR ATT GÖRA MEDLEMMAR MER AKTIVA, SÄKRARE PÅ VAD SOM ÄR RÄTT BETEENDE VID DYKNING/ OLYCKOR BÅDE PÅ LAND OCH I VATTEN SAMT UPPFRISKNING AV KUNSKAPER. DET HAR OXÅ PÅ DE SENASTE ÅREN TILLKOMMIT EN RAD NYA SAKER SOM BÖR DELGES ALLA MEDLEMMAR.

PROJEKT AVROSTNING ÄR INTE TÄNKT FÖR ELITDYKARE ELLER SOM NÅGOT SLAGS FÖRELÄSNING UTAN ETT SÄTT ATT LÄRA SIG NÅGOT GENOM ATT VENTILERA FÖRSLAG OCH ÅSIKTER. DET VORE KUL OM ALLA, FÖR SIN EGEN OCH KLUBBENS SKULL STÄLLDE UPP.

NÄR ALLA TRE INOMHUS GÅNGERNA ÄR GENOMGÅNGNA OCH EN UTMOMHUSDEL LIKASÅ AVKLARAD SKULLE DET LEDA FRAM TILL T.EX "PADDYN" GRODMÄNNENS EGET STOLTA UTBILDNINGSMÄRKE!

HÖR GÄRNA AV DIG TILL ORDFÖRANDE MED FÖRSLAG OCH IDEER!

SJÄLV FÖRSVINNER UNDERTECKNAD PÅ 8-9 MÅNADER UTMOMLANDS OCH ÖNSKAR ER ETT BRA ÅR MED MÅNGA DYK OCH LYCKA TILL MED PROJEKT AVROSTNING!

PETER JAKOBSSON

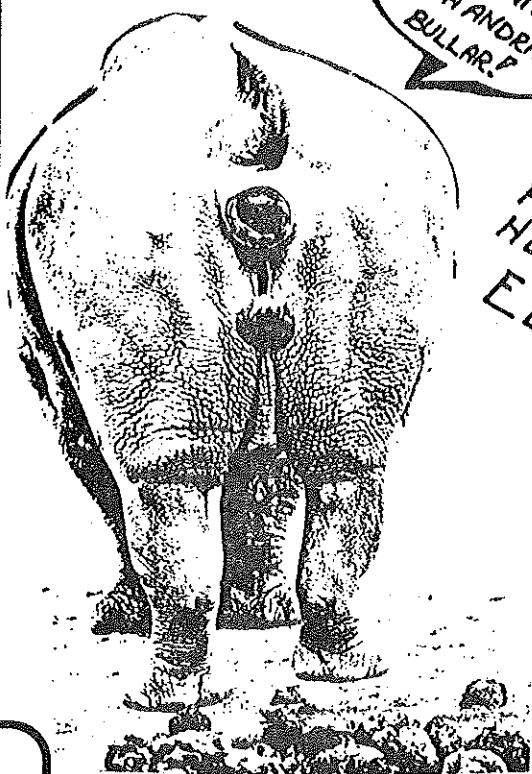
**SOM SAGT DETTA BÖRJAR VI
MED I MÖRKA NOVEMBER.
ONSDAGSKVÄLLAR I TIBBLE.
FÖRSLAG OCH IDEER HÖR AV
DIG TILL ÖRJAN SKOGSRYD**

TEL. 08-89 19 34 ARB. 08-760 81 10

HÖSTENS VARMA ÖVNINGAR BÖRJAR ONSDAGEN 16 SEP. KL. 20.00 - 21.30 VÅREGEN TID I **TIBBLEBADET**

INSLÄPP FÖR DIG SOM BETALAR PER GÅNG KL. 19.50 (HÖGST
DEKONOMISKT) SÖK ÅRSKORT FRÅGA I KASSAN. FÖLJ PERSONALENS
ANVISNINGAR ANG. BANOR SÄTT UPP VÅR TRÄNINGSSKYLLT.
ALMÄNHETEN GÅR UPP 20.45 DÄREFTER
HAR VI HELA BASSÄNGEN TILL 21.30
KL 21.45 MÅSTE VI GÅ UT.

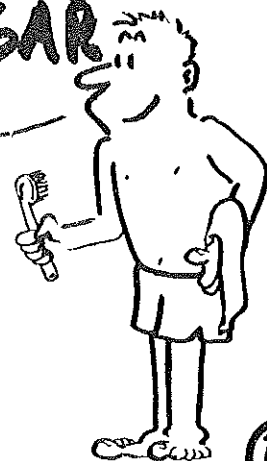
NU SKANI FÅ
SE PÅ ANDRA
BULLAR!

GRÖDMÄNNES
FENOR SKA GÅ SOM LÄRKVINBAR
HELA HÖSTEN OCH VINTERN
ELLER HUR?

VÄLKOMNA!

SÖKER DU NÅGON
ATT DELA DIN
HOBBY MED?
KOM TILL
BADET PÅ
ONSDAGAR

DYKHELG PÅ VÄSTKUSTEN

SKOTTARENS DYKCENTER

PÅ EN EGEN Ö GULLHOLMEN

UTANFÖR ORUST

4-5-6 september. Fredag kräll - söndag kräll

Grodsmännen bor i ett eget logement med 12 platser.
Pris 60kr/natt och person. I detta pris ingår även båt.
Luftfyllning tillkommer. Vi kommer att åka ut själva till
egna dykmål som både ligger nära och är fina.

Anmälan till Ulf Jansson 7589525 före 1/9

OBS! Begränsat antal platser. Anmälan är bindande.

Vi ska försöka hyra en minibuss för gemensam resa.

TILL VINTERN STARTAR GRODMÄNNENS KURS I

UV-FOTO

EFTER KURSEN HÅLLER VI KLUBBMÄSTERSKAP.

VINNAREN FÅR REPRESENTERA KLUBBEN VID

SM i UV-FOTO 1988.

MER INFO KOMMER - ELLER RING TILL ULFE JANSSON
7589525

Höstkalendarium

- AUGUSTI** Lörd 22 / 8 Höstfesten se kallelsen.
- SEPTEMBER** Helgen 4-6 / 9 Dykresa till Gullholmen på västkusten se sid. 18
 Onsd 16 / 9 Första tibbleträningen se även sid. 17
Torsd 24 / 9 Bildvisning i centrungården Täby Centrum under bibliotek. med start kl. 19.00 **TAG MED DINA BILDER**
 Lörd 26 / 9 Dykning på Landsort / Öja. Båt från Ankarudden Torö c:a kl 9.30 Ring och anmäl dig till dykplaneraren dyket blir på Hansa eller Ryssen, fina vrak.
- OKTOBER** Tisd 13 / 10 Titanic utställningen på sjöhistoriska museet kl. 18.30 klubben bjuder på inträdet.
 Lörd 17 / 10 Dyk i Sandhamns dykcenter alternativt Jøppes båt "Passupp" från Stavsås. Ring dykplaneraren för info och anmälan. **OBS** Varm dryck och punsh utdelas till alla frusna dykare.
- NOVEMBER** ej ännu helt klart se mer nästa Grodblad.
- DECEMBER** ----- "-----" ----- men helt säkert Lucia i Tibble i vanlig ordning onsd 10/12 se nästa **GB**

TILL SALU.

VÅTDRÄKT STORL. 50-52 "AQUASPORTS" KOMENSATORVÅST
 "SEAQUEST". VIKTBÄLTE 10 KG PRIS FÖR ALLT 2.200:-
 TEL. 0762 / 71415 FRÅGA EFTER PER.

SÄLJES - 10 VXL. HERCYCKEL 500:-
 ULF JANSSON 08-758 9525

SOM VANLIGT TILL DIG SOM KÄNNER
 DIG FÖR LÄTT, MED **EGON BLY** FÖR
15:- KG SÅ GREJAR DET SIG NOG.

RING 0762 - 74887.

grodبلادet

SENSOMMARENS
DYK KRÄVER LUFT
VI GRODMÄN FYLLER PÅ

Scandiver

VANADISV. 27

STOCKHOLM

TEL. 08-312208 - 80

ÖPPETTIDER:

MÅND - TORSD. 10.00 - 21.00

LUNCH 13.00 - 15.00

FRED EJ LUNCH 10.00 - 18.00

LÖRD 10.00 - 14.00

OBS INGEN LUFT EFTER 18.00

SOM MEDLEM KOSTAR
DET 10:- SE TILL ATT DU BLIR
AVPRICKAD PÅ VÅR Fyllningslista.